

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Факультет № 6**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

**з навчальної дисципліни «Макроекономіка»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних,
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробники:

доцент кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук Фурса В.А.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н, професор Ларіна Т.Ф.
2. Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін факультету №2 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.е.н, доцент Павленко Н.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

	Номер та назва теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни				Вид контролю
		Всього	з них:			
			лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	
Семестр № 2						
	ТЕМА № 1. Предмет і метод макроекономіки	6	2	2	2	
	ТЕМА № 2. Макроекономічні і показники в системі національних рахунків	6	2	2	2	
	ТЕМА № 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція	6	2	2	2	
	ТЕМА № 4. Макроекономічна рівновага у класичній та кейнсіанській моделях	6	2	2	2	
	ТЕМА № 5. Циклічний характер розвитку ринкової економіки	10	4	4	2	
	ТЕМА № 6. Інфляція та методи її приборкування	8	2	4	2	
	ТЕМА № 7. Безробіття як форма макроекономічної нестабільності	8	2	4	2	
	ТЕМА № 8. Грошовий ринок та механізм його регулювання	10	4	4	2	
	ТЕМА № 9. Бюджетний	8	2	4	2	

дефіцит і державний борг					
ТЕМА № 10. Фінансове регулювання економіки	8	4	4	2	
ТЕМА № 11. Розподіл національного доходу та рівень життя	8	2	4	2	
ТЕМА № 12. Економічне зростання	10	4	4	2	
ТЕМА № 13 Вибір моделей макроекономічної політики	6	2	2	2	
Всього за семестр № 3 :	144	48	48	48	іспит
...					

2. Методичні вказівки до семінарських занять

Метою навчальної дисципліни «Макроекономіка» є дати основні уявлення про основу макроекономіки майбутнім фахівцям для формування теоретичних і практичних знань, а також формування системи знань відносно ролі держави при проведенні економічної політики.

Обсяг викладання дисципліни для денної форми навчання складає 144 години/4 кредитів ECTS, з них: лекції – 48, семінарські заняття – 48, самостійна робота – 48. Передбачений навчальним планом підсумковий модульний контроль – екзамен.

Вивчення дисципліни «Макроекономіка» передбачає проведення лекцій та семінарських занять з використанням новітніх технологій навчання, написання контрольних та модульних робіт, індивідуальні консультації з викладачем за темами курсу, підготовку реферативних доповідей на кожне семінарське заняття, а також різноманітну самостійну роботу.

Тема № 1. Предмет і метод макроекономіки.

Семінарське заняття: Предмет і метод макроекономіки.

Навчальна мета заняття: Розглянути зміст і методи макроекономічних досліджень.

Дати класифікацію функцій макроекономіки.

Час проведення: 2 година.

Навчальні питання:

1. Національна економіка як об'єкт макроекономіки. Тіньовий сектор економіки та завдання ОВС по його обмеженню.

2. Предмет, функції та методи макроекономіки.

3. Розвиток макроекономічних шкіл.

Додаткові питання.

1. Поясніть відмінність між тіньовим та офіційним секторами національної економіки.

2. Здійснить порівняльний аналіз мікроекономіки і макроекономіки з точки зору предмета вивчення.
3. Наведіть приклади найважливіших питань, що досліджуються макроекономікою.
4. Якими є особливості здійснення макроекономічної політики в Україні?
5. Чим обумовлена специфіка методів макроекономіки?
6. Якими є принципи та параметри побудови макроекономічних моделей?

Теми для рефератів.

1. Макроекономіка як теоретична основа державної економічної політики.
2. Макроекономічний аналіз сучасного стану економіки України.
3. Еволюція макроекономіки як науки.
4. Сутність та специфіка тіньового сектору економіки.
5. Протиріччя та подібність ідей неокласичного та кейнсіанського напрямків макроекономічної теорії.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Національна економіка. Структура національної економіки. Тіньовий сектор економіки. Суб'єкти макроекономіки. Макроекономічна політика. Агреговані величини. Статистичний метод. Балансовий метод. Метод середніх величин. Макроекономічні моделі. Запаси і потоки. "Кейнсіанська революція". Некейнсіанська та неокласична теорії.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Семінарське заняття: Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 4 год.

Навчальні питання:

1. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Основні макроекономічні показники.
2. Особливості і методи обрахування показника ВВП. Вплив тіньової економіки на обсяг ВВП.
3. Номінальні та реальні макроекономічні показники.

Додаткові питання.

1. Які показники містить Система національних рахунків?
2. Чим відрізняються показники ВВП та ВВП? Який з них використовується в Україні і чому?
3. В якому випадку величина ВВП може перевищувати величину ВВП?
4. Чому величини ВВП, що розраховані за кінцевою продукцією та за доданою вартістю, співпадають?
5. Чому державні трансферти на збільшують вартість ВВП?
6. В якому випадку номінальний та реальний ВВП будуть співпадати?

Теми для рефератів.

1. Непрямі методи обчислення обсягів тіньової економіки.
2. Вплив тіньової економіки на обсяг ВВП.
3. Динаміка ВВП України у 90-і роки ХХ ст.
4. Структура ВВП України за доходами та видатками.
5. Проблеми оцінки добробуту нації.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Система національних рахунків. Макроекономічні показники. Валовий національний продукт (ВВП). Кінцева та проміжна продукція. Валовий внутрішній продукт (ВВП). Чистий внутрішній продукт (ЧВП). Національний дохід (НД). Особистий дохід (ОД). Використовуваний дохід (ВД). Національне багатство (НБ). Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання (за видатками), розподільчий (за доходами). Постійні та поточні ціни. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Інфляція та дефляція ВВП.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.

13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. –240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.
16. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
17. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. –К.: Фенікс, 2014. -416 с.
18. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. –Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
19. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
20. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2011. –480 с.
21. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. – К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
22. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
23. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
24. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. –К.: Фенікс, 2011.-189 с.
25. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. –К.: Вікар, 2003. -147 с.
26. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. –Львів: Таїс, 2011.-316 с.
27. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. –Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
28. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
29. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. –240 с.
30. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція

Семінарське заняття: Сукупний попит та сукупна пропозиція

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Сукупний попит: складові та фактори.
2. Сукупна пропозиція та фактори, які її визначають.
3. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції. “Ефект храповика”. Збурення сукупного попиту та сукупної пропозиції.

Додаткові питання.

1. Якими є особливості кривих сукупного попиту і сукупної пропозиції, що відповідають економічному стану України?
2. Які нецінові фактори впливають, як на інвестиційний, так і на споживчий попит?
3. Чим визначається попит закордонного сектору?
4. Чим відрізняються класична та кейнсіанська інтерпретація кривої сукупної пропозиції?
5. Яким є механізм виникнення збурень у сукупному попиті та сукупній пропозиції?
6. Поясніть причини існування ефекту храповика та механізм його дії.

Теми для рефератів

1. Динаміка сукупного попиту та її вплив на загальноекономічну ситуацію.
2. Інструменти впливу на сукупну пропозицію.
3. Зміна динаміки сукупного попиту та сукупної пропозиції під впливом тіньової економіки.
4. Причини та наслідки збурення сукупної пропозиції.
5. Витрати уряду та сукупний попит.
1. Виробничі можливості суспільства і потреби.
2. Виробництво і його основні чинники.
3. Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація.
4. Корисність продукту.
5. Економічний інтерес, його сутність і функція.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Сукупний попит. Цінові фактори сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект імпортних закупівель. Нецінові фактори: зміни у споживчому попиті, інвестиційному попиті, видатках держави і чистому експорті. Сукупна пропозиція. Цінові та нецінові фактори сукупної пропозиції. “Ефект храповика”. Збурення у сукупному попиті та сукупній пропозиції.

Література:

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. –К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. –Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2011. –480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. – К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. –К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. –К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. –Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. –Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. –240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 4. Макроекономічна рівновага у класичній і кейнсіанській моделях

Семінарське заняття: Макроекономічна рівновага у класичній і кейнсіанській моделях

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 4 год.

Навчальні питання:

1. Сутність і типи макроекономічної рівноваги.
2. Основні умови і механізм встановлення макроекономічної рівноваги в класичній моделі.
3. Основні умови кейнсіанської моделі макроекономічної рівноваги.
4. Споживання, заощадження, інвестиції та їх функції.
5. Механізм встановлення макроекономічної рівноваги у кейнсіанській моделі.
6. Мультиплікатор Кейнса. Умова мультиплікаційного ефекту. Ефект акселератора.

Додаткові питання.

1. Якою є умова макроекономічної рівноваги в класичній моделі?
2. Проаналізуйте відмінності кейнсіанської моделі макроекономічної рівноваги від класичної.
3. Яку роль відіграє держава у встановленні макроекономічної рівноваги згідно кейнсіанської моделі?
4. Чим відрізняються автономні інвестиції від похідних?
5. Чим відрізняються мультиплікатор та акселератор інвестицій?
6. Проаналізуйте зміни споживання, заощаджень і інвестицій в Україні протягом 90-х років XX ст.
7. В чому полягає криза інвестиційного процесу в Україні?

Теми для рефератів.

1. Теорія ефективного попиту Дж. М. Кейнса і її розвиток в моделях сучасних кейнсіанців.
2. Теорія інвестицій та практика прийняття інвестиційних рішень.
3. Інвестиційна криза в українській економіці: причини виникнення, механізм розвитку і економічні наслідки.
4. Негативний вплив кримінальних структур тіньової економіки на процеси заощадження та інвестування.
5. Полеміка представників класичного і кейнсіанського економічної теорії з приводу механізмів досягнення макроекономічної рівноваги.
6. Роль заощаджень у механізмі встановлення макроекономічної рівноваги.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Економічна рівновага. Статична і динамічна рівновага. Часткова та загальна рівновага. Класична модель рівноваги. Кейнсіанська модель рівноваги. Споживання. Заощадження. Інвестиції. Гранична схильність до споживання. Гранична схильність до заощадження. “Кейнсіанський хрест”. Інфляційний розрив. Рецесійний розрив. Автономні інвестиції. Похідні інвестиції. Мультиплікатор Кейнса. Парадокс заощадження. Ефект акселератора. Мультиплікаційний ефект.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. –К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. –Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.

5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2011. –480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. – К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. –К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. –К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. –Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. –Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. –240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

1.Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2001. -240 с.

2.

Тема № 5. Циклічний характер розвитку ринкової економіки.

Семінарське заняття: Циклічний характер розвитку ринкової економіки.

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Економічний цикл: сутність та види.
2. Фази економічного циклу.
3. Особливості сучасного економічного циклу. Зв'язок між циклічними коливаннями та динамікою економічної злочинності.

Додаткові питання.

1. Чи можна досягти плавного, нециклічного характеру економічного розвитку?
2. Назвіть індикатори економічної кризи та пожвавлення.
3. В чому полягає “очищувальна” функція економічної кризи?
4. Поясніть механізм переходу від депресії до пожвавлення.
5. Який технологічний уклад є характерним для сучасної економіки України?
6. Чи можна пояснити явища, що відбувалися у 90-і роки в економіці України, з точки зору існуючих теорій економічного циклу?

Теми для рефератів.

1. Порівняльний аналіз екзогенних та ендегенних теорій економічного циклу.
2. Індикатори циклічних коливань економічної кон'юнктури.
3. Методи прогнозування економічних циклів.
4. Антициклічна політика держави та модифікація економічного циклу.
5. “Довгі хвилі” Кондратьєва та їх теоретичне і практичне значення для прогнозування розвитку економіки України.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Циклічність. Економічний цикл. Економічна кон'юнктура. Криза. Депресія. Пожвавлення. Піднесення. Дно. Бум. Малий цикл. Промисловий цикл. “Довгі хвилі” Кондратьєва. Технологічні уклади. Амплітуда коливань

економічної активності. Діапазон коливань економічної активності. Антициклічне регулювання.

Підготувати реферати:

1. Еволюція форм суспільного виробництва.
2. Етапи розвитку форм вартості.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 6. Інфляція та методи її приборкання

Семінарське заняття: Інфляція та методи її приборкання

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Сутність інфляції та її показники.
2. Причини виникнення і види інфляції.
3. Вплив інфляції на макроекономічні процеси. Антиінфляційна політика: сутність та інструменти.

Додаткові питання.

1. Розкрийте механізм інфляційної спіралі “зарплата-ціни”.
2. Яку роль відіграють інфляційні очікування у механізмі інфляції попиту?
3. Що є причиною інфляції на думку представників монетаризму?
4. В чому полягає різниця між інфляційним податком та сеньйоражем?
5. Які інструменти використовуються з метою приборкання інфляції?

6. За яких умов доцільно використовувати заходи активної антиінфляційної політики?

Теми для рефератів.

1. Інфляція: монетарна та немонетарна концепції виникнення.
2. Соціально-економічні наслідки інфляції (досвід постсоціалістичних країн).
3. Антиінфляційна політика в Україні: інструменти, здобутки, проблеми.
4. Макроекономічні регулятори інфляції.
5. Причини інфляції в Україні у 90-ті роки XX ст.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Інфляція. Рівняння Фішера. Монетарна та немонетарна концепції виникнення інфляції. Види інфляції. Помірна інфляція. Галопуюча інфляція. Гіперінфляція. Відкрита інфляція. Подавлена інфляція. Інфляція попиту. Інфляція витрат. Збалансована та незбалансована інфляція. Очікувана та неочікувана інфляція. Інфляційний податок. Сеньйораж. Ефект Танзі-Олівера. Адаптивна антиінфляційна політика. Активна антиінфляційна політика.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубадея. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 7. Безробіття як форма макроекономічної нестабільності

Семінарське заняття: Безробіття як форма макроекономічної нестабільності

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Зайнятість і безробіття. Концепції безробіття.

2. Види безробіття.

3. Соціально-економічні наслідки безробіття. Державна політика регулювання зайнятості.

Додаткові питання.

1. Порівняйте неокласичну та кейнсіанську концепцію безробіття.
2. Хто в Україні вважається безробітним?
3. Як співвідносяться поняття “природний рівень безробіття” та “фактичний рівень безробіття”?
4. Що містить поняття “система соціальних амортизаторів”?
5. Чому крива Філіпса у довгостроковому періоді перетворюється на криву стагфляції?
6. Чим пояснюється ефект гистерезиса?

Теми для рефератів.

1. Вплив безробіття на соціальну-економічну ситуацію в країні.
2. Державна політика регулювання зайнятості: досвід країн з розвинутою ринковою економікою.
3. Вплив безробіття на рівень криміналізації економіки.
4. Політика регулювання зайнятості в Україні: проблеми та перспективи.
5. Особливості зайнятості і безробіття в економіці України.
6. Проблема вибору між інфляцією та безробіттям в сучасній економіці.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Зайнятість. Безробіття. Рівень зайнятості. Рівень безробіття. Добровільне безробіття. Вимушене безробіття. Фрикційне безробіття. Структурне безробіття. Циклічне безробіття. Повна зайнятість. Природний рівень безробіття. Закон Оукена. Ефект гистерезиса. Крива Філіпса. Стагфляція. Державна політика регулювання зайнятості.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. – К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 8. Грошовий ринок та механізм його регулювання

Семінарське заняття: Грошовий ринок та механізм його регулювання

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 4 год.

Навчальні питання:

Заняття №1. (2 год.) Навчальні питання:

1. Структура грошової маси. Грошові агрегати.
2. Попит на гроші: структура та фактори.
3. Пропозиція грошей. Грошові мультиплікатори.
4. Рівновага грошового ринку та її динаміка.

Заняття №2. (2 год.) Навчальні питання:

1. Сутність та цілі монетарної політики.
2. Інструменти монетарної політики.
3. Види монетарної політики.

Додаткові питання.

1. Чим відрізняються погляди Дж. М. Кейнса і М. Фрідмена щодо мотивів попиту на гроші?
2. Навіщо створюються і як використовуються банківські резерви?
3. Чим відрізняються простий і повний грошовий мультиплікатор?
4. Розкрийте механізм дії грошового мультиплікатора.
5. В чому полягає різниця між пропозицією грошей та грошовою базою?
6. Який з видів монетарної політики застосовують для подолання інфляції?
7. В чому полягає небезпека “ліквідної пастки”?
8. Який з інструментів монетарної політики справляє найсильніший вплив на зміну пропозиції грошей?
9. Як використовується кожний з інструментів монетарної політики на різних фазах економічного циклу?

Теми для рефератів.

1. Монетарна політика в системі економічної політики держави.
2. Стабільність грошової одиниці як ціль монетарної політики.
3. Регулювання інфляційних процесів за допомогою інструментів монетарної політики.
4. Грошово-кредитна політика України: тенденції та перспективи.
5. Вплив монетарної політики на інвестиційний процес.
6. Стабільність грошово-кредитної системи як складова економічної безпеки держави.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Грошова маса. Ліквідність активів. Грошові активи. Грошові агрегати. Грошова база. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Обов'язкові банківські резерви. Надлишкові банківські резерви. Простий грошовий (кредитний) мультиплікатор. Повний грошовий мультиплікатор. Готівка. Депозитні та ощадні вклади. Коефіцієнт депонування. Рівновага грошового ринку. Монетарне правило М. Фрідмена. Операції на відкритому ринку: репо та аутрайт. Облікова ставка. Норма обов'язкового резервування. Монетарна політика. Гнучка, жорстка та проміжна монетарна політика. Політика “дорогих грошей” і політика “дешевих грошей”. “Ліквідна пастка”.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. ПІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 9. Бюджетний механізм і державний борг.

Семінарське заняття: Бюджетний механізм і державний борг.

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Державний бюджет: доходи і видатки.
2. Податки: сутність, функції та види. Податкова система.
3. Бюджетний дефіцит: класифікація, причини, джерела покриття.
4. Державний борг та його соціально-економічні наслідки. Збалансованість державного бюджету і економічна безпека держави.

Додаткові питання.

1. Якими є джерела доходів Державного бюджету України?
2. З'ясуйте, на яку статтю витрат Державного бюджету України спрямовано найбільше коштів у поточному році.
3. Скільки бюджетних коштів спрямовано на фінансування ОВС у поточному році?
4. Чим відрізняються прямі та непрямі податки?
5. Які протиріччя можуть виникнути між принципами побудови податкової системи і як вони долаються?
6. Чому державний борг є одночасно і державним кредитом?
7. Які економіко-політичні наслідки тягне за собою дефолт?

Теми для рефератів.

1. Аналіз Державного бюджету України на поточний рік.
2. Напрямки реформування податкової системи України.
3. Крива Лаффера та обґрунтування оптимальної ставки оподаткування.

4. Податкові пільги: за та проти.
5. Механізм скорочення зовнішньої заборгованості.
6. Вплив відмивання брудних грошей на економічну безпеку держави.
7. Світовий досвід проведення податкових амністій.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Державний бюджет. Державні видатки. Державні доходи. Податок. Об'єкт оподаткування. Платник податку. Джерело оподаткування. Податкова ставка. Прогресивна, пропорційна, регресивна ставка. Прямі і непрямі податки. Податкова система. Податкові пільги. Крива Лаффера. Бюджетний дефіцит. Рівень дефіцитності бюджету. Бюджетний профіцит. Державний борг. Монетизований та немонетизований державний борг. Ефект витіснення інвестицій. Дефолт. Конверсія боргу. Реструктуризація боргу. Викуп боргу. Капіталізація боргу.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 10. Фінансове регулювання економіки.

Семінарське заняття: Фінансове регулювання економіки.

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Фіскальна політика: сутність, функції, цілі, інструменти.
2. Фіскальна експансія та фіскальна рестрикція.
3. Автоматична і дискреційна фіскальна політика. Вбудовані стабілізатори.

Додаткові питання.

1. Чим відрізняється вплив мультиплікаторів державних видатків та податків на величину ВВП?
2. В чому полягає суть механізму вбудованих стабілізаторів?
3. Які автоматичні стабілізатори діють в економіці України?
4. Чи здатні автоматичні стабілізатори позбавити економіку від циклічних коливань?
5. До яких варіантів фіскальної політики може вдатися уряд для подолання значної інфляції попиту?
6. Як уряд може використати фіскальну політику для збільшення зайнятості та стимулювання економічного зростання?
7. Які органи фінансового контролю діють в Україні?

Теми для рефератів.

1. Регулювання сукупної пропозиції за допомогою інструментів фіскальної політики.
2. Суперечливість цілей фіскальної та монетарної політики.
3. Сучасна бюджетно-податкова політика України.
4. Фактори фінансової безпеки держави в умовах глобалізації.
5. Система органів фінансового контролю в Україні.
6. Фінансові злочини і стабільність фінансової системи держави.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Фіскальна політика. Фіскальна експансія. Фіскальна рестрикція. Податковий мультиплікатор. Мультиплікатор державних видатків. Автоматична і дискреційна фіскальна політика. Вбудовані стабілізатори. Трансфертні платежі. Фінансові злочини. Державна податкова адміністрація України. Незалежний аудит. Державний департамент фінансового моніторингу. ФАТФ. Рахункова палата.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубадея. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 11. Розподіл національного доходу та рівень життя

Семінарське заняття: Розподіл національного доходу та рівень життя

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Формування особистих доходів внаслідок розподілу та перерозподілу національного доходу.
2. Рівень життя: фактори та показники.
3. Диференціація доходів та державна політика регулювання рівня доходів.

Додаткові питання.

1. На яких принципах відбувається розподіл національного доходу в ринковій економіці?
2. Чи змінюються в часі пропорції розподілу національного доходу між різними факторами виробництва?
3. Через які канали відбувається перерозподіл національного доходу?
4. Чому розподіл національного доходу приводить до нерівності у доходах між членами суспільства?
5. Чи можна подолати бідність та домогтися рівності у розподілі доходів? Проаналізуйте можливі наслідки встановлення рівності у доходах.
6. Чим можна пояснити зростання коефіцієнту Джині у 90-і роки в економіці України?
7. Охарактеризуйте рівень життя в Україні. Яке місце в світі за рівнем життя займає сучасна Україна?

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Розподіл національного доходу. Перерозподіл національного доходу. Канали перерозподілу національного доходу. Рівень життя. Якість життя. Номінальні доходи. Реальні доходи. Диференціація доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині. Децильний коефіцієнт. Коефіцієнт фондів. Система соціального захисту. Соціальні гарантії. Соціальне страхування. Мінімальна заробітна плата. Прожитковий мінімум. Індексація доходів.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. ПІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубадея. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.

11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. –Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. –Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. –240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 12. Економічне зростання

Семінарське заняття: Економічне зростання

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Сутність і показники економічного зростання.
2. Фактори і типи економічного зростання.
3. Моделі економічного зростання. Проблеми економічного зростання в різних групах країн та в Україні.

Додаткові питання.

1. Чи є різниця між економічним зростанням та економічним розвитком?
2. Які якісні зміни в економіці та суспільстві викликає економічне зростання?
3. Які переваги та недоліки мають екстенсивний та інтенсивний типи зростання?
4. Як рівень заощаджень впливає на усталений темп економічного зростання?
5. Чому 1960-ті рр. вважаються золотою добою економічного зростання західних країн? Якими є причини уповільнення його темпів у 1970-ті рр.?
6. Чому у колишньому СРСР проблема переходу до інтенсивного типу економічного зростання постала лише у 1980-ті рр.?

Теми для рефератів.

1. Фактори економічного зростання економіки України.
2. Соціокультурні та інституційні фактори економічного зростання.
3. Інноваційна модель економічного зростання економіки України.
4. Протиріччя економічного зростання.
5. Концепція “нульового економічного зростання” промислово розвинутих країн.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Економічне зростання. Економічний розвиток. Темп економічного зростання. Фактори економічного зростання. Екстенсивне та інтенсивне зростання. Неокейнсіанська модель зростання Домара-Харрода. Неокласична модель зростання Р. Солоу. “Золоте правило нагромадження”. “Закляте коло бідності”.

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. –К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. –Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2011. –480 с.

6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. – К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. –К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. –К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. –Львів: Таіс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. –Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. –240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

Тема № 13. Вибір моделей макроекономічної політики.

Семінарське заняття: Вибір моделей макроекономічної політики.

Навчальна мета заняття: засвоєння основних термінів та понять за темою заняття, поширення знань, що одержані під час лекцій та самостійної роботи над матеріалом.

Час проведення 2 год.

Навчальні питання:

1. Фіскальна і монетарна політика в класичній і кейнсіанській моделях.
2. Проблеми здійснення стабілізаційної політики. Активна і пасивна політика.
3. Політика твердого курсу і довільна макроекономічна політика.

Додаткові питання.

1. В чому полягають суперечності цілей макроекономічного регулювання?
2. Поясніть передавальний механізм грошово-кредитної політики.
3. Як впливає інституційне середовище на вибір інструментів макроекономічної політики?
4. В чому полягає проблема узгодження цілей та інструментів макроекономічної політики?
5. Чому непослідовна політика викликає недовіру до дій уряду?
6. Охарактеризуйте еволюцію макроекономічної політики України у 90-і роки ХХ ст.

Теми для рефератів.

1. Принципи раціональності вибору в макроекономічній політиці.
2. Світовий досвід та сучасна стабілізаційна політика України.
3. Переваги і недоліки політики твердого курсу.
4. Класичний і кейнсіанський підходи до макроекономічної політики.
5. Роль економічних очікувань у формуванні та проведенні макроекономічної політики.
6. Суперечливість цілей макроекономічного регулювання.

Методичні вказівки.

Засвоїти основні поняття та терміни: Основний потік макроекономіки. Стабілізаційна політика. Активна політика. Пасивна політика. Автоматична політика. Дискреційна політика. Економічні очікування. Теорія раціональних очікувань. Внутрішній часовий лаг. Зовнішній часовий лаг. “Критика Лукаса”. Політика “твердого курсу” (послідовна). Політика “свободи дій” (довільна).

Література:

1. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.
2. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. -К.: Фенікс, 2014. -416 с.
3. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
5. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -480 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012. -261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. -К.: Фенікс, 2011.-189 с.
10. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2003. -147 с.
11. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2011.-316 с.
12. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
13. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. -К.: Либідь, 2011.-616 с.
14. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2016. -240 с.
15. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011.-260 с.

10. Рекомендована література

Основна

1. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. -Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
2. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка : опорний конспект лекцій. -К.: Четверта хвиля, 2011.-224 с.
3. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
4. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2013. -480 с.
5. Духов В.Е., Решетило В.П., Фролов А.И., Каменева Н.Н., Кульшин В.В. Макроекономіка. Учеб. пособие. -Х.: ХГАТ, 1998. -236 с.
6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. - К.: Знання-Прес.2012-261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. -М.: Знание, 1978.- 411 с.
10. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики. - М.: Экономика, 1989. - 370 с.
11. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. -К.: Вікар, 2013. - 147 с.
12. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. -Львів: Таїс, 2001.-316 с.
13. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. -Навч. посібник. -К.: В.Д.

«Професіонал», 2014.- 288 с.

14. Ойкен В. Основные принципы экономической политики. –М.: Наука, 1994.- 366 с.
15. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
16. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. –К.: Таксон, 2012 –240 с.
17. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2016.-260 с.
18. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубаделя. –К.: Фенікс, 2011.-189 с.
19. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. –К.: Фенікс, 2014. -416 с.
20. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2011. -240 с.

Допоміжна

21. Амоша О., Вишневський В. До питання про оцінку рівня податків в Україні // Економіка України. –2018. –С. 11-19.
22. Атавова А. Перспективи використання внутрішніх джерел інвестицій в Україні // Підприємництво. Господарство. Право. -2003. -№7. -С. 138-141.
23. Бакун О. Пряме таргетування інфляції: досвід Чехії // Вісник НБУ. –2013. -№3. – С. 60-65.
24. Бідак В. Соціально-захисна концепція сучасних економічних реформ // Финансовая консультация. -2012. -№1-2. –С. 106-112.
25. Бондар І., Бугаєнко Є, Ярошенко Г. Середній клас і рівень доходів // Праця і зарплата. –2014. -№16. –С. 4-5.
26. Бондарук Т.Г. Механізм управління та обслуговування державного боргу // Фінанси України. -2013. -№4. –С. 14-18.
27. Бордюк А.В. Податкова політика: шляхи її реалізації // Фінанси України. –2012. - №2. –С. 82–87.
28. Борщ Л.М. Грошово-кредитна політика та її вплив на інвестиційний процес // Фінанси України. -2013. -№12. -С. 16-23.
29. Василевська Г.В. Податкова політика у регулюванні економічного зростання // Фінанси України. -2013. -№2. –С. 39-43.
30. Ватаманюк О.З. Процентна ставка як чинник особистих заощаджень // Фінанси України. -2013. -№7. -С. 84-89.
31. Вахненко Т. Напрямки вдосконалення боргової політики держави // Економіка України. -2012.- №5. –С. 16-24.
32. Верстюк С.Т., Слободенюк Т.О. Шляхи реалізації монетарної політики // Фінанси України. -2012. - №2. -С. 108–114.
33. Вовканич С., Копистянська Х., Риндзан О. Структура та особливості мотивації зайнятості // Економіка України. –2012. -№3. –С. 43-52.
34. Войтюк Д. Грошові потоки: класифікація і вплив на грошову масу і грошову базу // Економіка України. –1999. -№ 5. –С. 22-36.
35. Воронкова О.М. Податкове регулювання економічних процесів // Фінанси України. -2013. -№6. –С. 40-46.
36. Гальчинський А. Монетарна складова стратегії економічного розвитку // Економіка України. –2012. -№7. –С. 4-10.
37. Гальчинський А. Стабільність гривні та проблема її забезпечення // Економіка України. –2014. -№2. –С. 4-11.
38. Гєєць В.М. Формування доходної частини бюджету: підсумки, проблеми і перспективи // Економіка і прогнозування. -2014. -№1. -С. 9-30.
39. Єпіфанов А.О., Міщенко В.І., Гребеник Н.І. Грошово-кредитна політика України: тенденції та перспективи // Фінанси України. -2011. -№9. -С. 34–38.

40. Єрохін С. Структурна трансформація національної економіки // Економіка України. –2012. -№ 10. –С. 49–53; № 11. –С. 55–60.
41. Завадський Й., Попова В. Вплив регулювання на природу циклічності макросистем// Економіка України. -2014. -№6. –С. 20-25.
42. Загуменнов М.М. Макроекономічні показники та їх вплив на доходи і видатки бюджету // Фінанси України. –2012. -№3. –С. 65–69.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua- Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.ac-rada.gov.ua - Офіційний сайт Рахункової палати України.
3. www.kmu.gov.ua - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. www.mfu.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства фінансів України.
5. www.nbu.gov.ua - Офіційний сайт Національного банку України.
6. www.mvs.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. www.stat.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби статистики України.
8. www.treasury.gov.ua - Офіційний сайт Державної казначейської служби України.
9. www.pravoznavec.com.ua- Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець».
10. [http: // economicus/ ru](http://economicus.ru) – економічний портал, головна мета якого, - надання якісної інформації по найширшому спектру економічних дисциплін.
11. [http: // www. Libertarium. ru](http://www.Libertarium.ru) – Колекція текстів російських вчених з проблем економічної теорії і економічної політики, переклади статей та книг відомих західних економістів.
12. [www. nber.org](http://www.nber.org) – Національне бюро економічних досліджень США.
13. [www. oecd.org](http://www.oecd.org) - Організація економічного співробітництва та розвитку.
14. www.cera.newshool.edu/het – сайт по історії економічної думки.